

**DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT**

Helsedirektoratet
Postboks 220 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/133-

Dato
22. mai 2023

Tillegg til tildelingsbrev

Nye oppdrag

- TTB2023-22 Biosikring
- TTB2023-23 Vurderinger knyttet til vaksinasjonsprogram for voksne
- TTB2023-24 Reduksjon av fastlegelister – uttrekk

Presisering av tidligere gitte oppdrag

- TTB2023-25 Presisering av TB2023-14
- Utsettelse av oppdrag TB2023-31

Økonomi

- Kap. 714, post 21

Folkehelse

TTB2023-22 Biosikring

Biosikring skal tilrettelegge for god kontroll over farlige smittestoffer, og dermed hindre at disse forårsaker alvorlig sykdom hos mennesker, dyr og planter. Dette er viktig for beredskap mot bioterror og for å sikre etterlevelse av biologivåpenkonvensjonen. Internasjonalt har det lenge vært fokus på biosikring, og flere land har skjerpet krav og regelverk for dette.

Helse- og omsorgsdepartementet ber Helsedirektoratet om å bidra inn i Folkehelseinstituttets arbeid med å:

- a) Definere krav til en meldeordning for virksomheter som håndterer høypatogene agens, foreslå hvordan en meldeordning kan organiseres og om den bør kombineres med tilsynsordning og krav til virksomhetene.

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Spesialisthelsetjenesteavdelingen

Saksbehandler
Juliane Mekki
22 24 84 23

- b) Foreslå vilkår som ev. bør stilles for godkjenning for virksomheter som håndterer høypatogene agens, om det skal føres tilsyn med virksomhetene, og hvordan godkjenningsordningen kan organiseres.

Vi ber også om en vurdering av om det bør innføres en meldeordning, eller om en godkjenningsordning bør innføres fremfor en meldeordning, hvor også økonomiske og administrative konsekvenser av ulike løsninger belyses. Vi ber om at FHI leder arbeidet, på bakgrunn av fagkunnskap om temaet, og at Hdir spiller inn med juridisk kompetanse i å utforme krav for melding og vilkår for godkjenning, og med andre faglige vurderinger.

Utredningen bør bygge på tidligere utredning fra 15. november 2018.

Frist: 15. november 2023

Ansvarlig avdeling i HOD: FHA

Kontaktpersoner: Jeanette Fjeldheim og Didrik Vestrheim

TTB2023-23 Vurderinger knyttet til vaksinasjonsprogram for voksne

Helse- og omsorgsdepartementet viser til Folkehelseinstituttets rapport fra 2018 med anbefaling om et vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper. Det foreslås der at kommunen har ansvar for gjennomføring av programmet, tilsvarende dagens influensasvaksinasjonsprogram. Departementet viser videre til at Stortinget har anmodet regjeringen om å utrede hvordan et vokseenvaksinasjonsprogram kan gjennomføres, og muligheten for å etablere en automatisk informasjonsordning om behov for påfyllingsvaksiner mot difteri, stivkrampe og kikhoste, jf. vedtak 645 og 646 av 18. feb. 2021. I arbeidet med oppfølgingen av disse er det nærmere behov for utredninger og vurderinger av flere forhold.

Deloppdrag 1: Oppgjørsordninger og øvre pris for vaksiner

I dag dekkes kommunenes kostnader knyttet til vaksinasjon mot covid-19 dekkes av staten gjennom rammeoverføring til kap. 571, post 60 Innbyggertilskuddet. Kommunene og deres vaksinasjonsaktører kan ta betalt for vaksinasjoner i influensasvaksinasjonsprogrammet, og det er ingen regulering av prisen for vaksinasjon.

- a) Helse- og omsorgsdepartementet ber Folkehelseinstituttet i samarbeid med Helsedirektoratet om å utrede alternative oppgjørsordninger for vaksiner i program. Ordningene må kunne håndtere gratis og/eller helt eller delvis egenbetalt vaksiner, og bruk av kommunale og/eller private aktører på en helhetlig og økonomisk forsvarlig måte. Alternativene må beskrive ordninger med oppgjør til kommunen, og ordninger med oppgjør til et statlig oppgjør- og kontrollorgan. Det må vurderes hvordan de ulike modellene og løsningene kan bidra til å oppnå målene med vaksinasjonsprogrammet. Utredningen må følge utredningsinstruksens minimumskrav og redegjøre for administrative, økonomiske og juridiske konsekvenser.

- b) Helse- og omsorgsdepartementet ber Folkehelseinstituttet i samarbeid med Helsedirektoratet vurdere fordeler og ulemper med å regulere en øvre pris for vaksiner gjennom forskrift eller på annen måte, og om det vil være et hensiktsmessig tiltak for bedre oppslutning om vaksinasjonsprogrammet. Det bes videre om at det gjennomføres en kartlegging av ulikhet i pris i dagens influensavaksinasjon, som grunnlag for en vurdering av hva en øvre pris kan være, og om prisen ev. kan avstemmes med aktuelle takster for konsultasjon. Det legges til grunn at pris bør være lik uavhengig av om kommunen selv utfører vaksiner eller om dette utføres av aktør på vegne av kommunen, herunder fastlege. Det bes om at juridiske, økonomiske og administrative konsekvenser ved å forskriftsfeste makspris for vaksiner beskrives og at relevante aktører involveres i arbeidet, herunder KS.

Frist for deloppdrag 1: 15. september 2023

Deloppdrag 2: Rekvireringsrett

Helse- og omsorgsdepartementet ber Folkehelseinstituttet i samarbeid med Helsedirektoratet vurdere om sykepleieres rett til å rekvirere vaksiner mot sesonginfluensa og covid-19 som følger av forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler m.m § 7-1a bør gjøres permanent. Det samme gjelder farmasøytens rett til å rekvirere vaksiner i henhold til vaksinasjonsprogram mot covid 19, jf. samme forskrift § 7-2 annet og tredje ledd.

I dag er disse rettighetene midlertidige, og knyttet til håndteringen av covid-19 pandemien. Bestemmelsene opphører 1. juli 2023. En videreføring av den midlertidige retten vurderes ifb. justering av strategi og beredskapsplan for håndtering av utbruddet av covid-19. I dette oppdraget ber vi om at fordeler og ulemper med en permanent rekvireringsrett vurderes, herunder om det er risiko for at beslutninger om det skal rekvireres slike vaksiner til enkeltpasienter kan tas på annet grunnlag enn hensynet til rasjonelt legemiddelforbruk, jf. omtale i Ot.prp. nr. 61 (2000-2001) s. 6. Vi ber om at farmasøyter i og utenom apotek og sykepleiere vurderes hver for seg, og at det gjøres egne vurderinger av rekvirering av covid-19 vaksiner i og utenfor program for begge yrkesgrupper, og for sesonginfluensavaksiner i og utenfor program for sykepleiere. Vi ber også om at det spesielt gjøres rede for fordeler og ulemper ved at rekvireringsretten omfatter kun vaksiner til program, eller både vaksiner til program og utenfor program.

Frist for deloppdrag 2: 16. juni 2023

Deloppdrag 3: Ordning for automatisk påminnelse om vaksinasjon

Helse- og omsorgsdepartementet ber Folkehelseinstituttet i samarbeid med Direktoratet for e-helse og Helsedirektoratet utrede muligheten for direkte, digital informasjon til personer i målgruppene om behov for vaksiner i vaksinasjonsprogrammet, herunder påfyllingsdoser. Ordningen må som et minimum kunne omfatte vaksiner mot sesonginfluensa, covid-19, pneumokokksykdom og oppfriskningsvaksiner mot difteri, stivkrampe og kikhoste. Vi ber om en gjennomgang av hvilke helsedata som er nødvendig for å kunne sende påminnelser til

delar eller hele målgruppen. Det må vurderes om grunnlaget for å identifisere risikogrupper for vaksinerings kan finnes i helseregistre, eller om helsetjeneste, inkludert fastlegene, må bidra. Det må vurderes hvordan en ordning kan organiseres som en del av helsenorge.no, inkludert muligheten for å avregistrere seg fra ordningen. Investerings- og driftskostnader for en slik digital løsning må beskrives. Det må også vurderes hvordan påminnelser kan nå frem til personer som mangler nødvendig digital kompetanse eller tilgang til digitale hjelpemidler. Løsningen må være samkjørt med vaksinasjonstilbudet i kommunen, slik at mottakeren får en tydelig melding om hvordan påminnelsen kan følges opp. Det bør også utredes om løsningen kan omfatte timebestilling hos kommunens vaksinasjonsaktører, slik at innkalling og timebestilling samkjøres. Utredningen må følge utredningsinstruksens minimumskrav og redegjøre for administrative, økonomiske og juridiske konsekvenser, og gi en anbefaling om valg av løsning eller videre utredningsbehov.

Frist for deloppdrag 3: 30. november 2023.

Ansvarlig avdeling i HOD: FHA

TTB2023-25 Presisering av TB2023-14

Helse- og omsorgsdepartementet samarbeider med Kunnskapsdepartementet i arbeidet med Hurdalsplattformen med ambisjon om å «gradvis innføre et daglig sunt, enkelt skolemåltid og daglig fysisk aktivitet i skolen, med frihet for skolene til å organisere dette selv».

Departementet viser til punkt i Folkehelsemeldinga Meld. St. 15 (2022-2023) der det blant annet står: Regjeringa vil sikre at det blir utarbeidd gode verktøy og rettleiarar til skuleeigarar og skular som etablerer skulematordningar.

Som del av arbeidet har Helsedirektoratet i tildelingsbrevet for 2023 ID: TB2023-14 fått følgende oppdrag:

«Som oppfølging av kunnskapsinnhenting om skolemåltid 2022 skal Helsedirektoratet starte opp arbeidet med å utvikle verktøy /veiledere inkludert egevalueringverktøy for skoler/skoleeier som støtte til arbeid med implementering av skolemåltid. Arbeidet skal skje i samarbeid med Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet ved Høgskulen på Vestlandet, FHI og utdanningssektoren. Implementering av skolemåltid kan gi muligheter for nye inkluderingsarenaer hvor man lokalt finner løsninger. Det er derfor aktuelt å omtale eksempler på lokalt samarbeid mellom NAV-kontoret og kommunen om rekruttering til arbeid med skulemat i veiledningsmateriell».

Oppdraget skal ses i sammenheng med oppdrag om arbeid med skolemåltid gitt til Folkehelseinstituttet og Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet ved Høgskulen på Vestlandet. (Kopi av disse sendes Helsedirektoratet). Helsedirektoratet skal ha koordineringsansvar for å sikre jevnlig dialog og informasjonsutveksling med FHI, Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet og Utdanningsdirektoratet. Det vises i den sammenheng til møter 16. februar og 30. mars 2023. Det er videre ønskelig med dialog med og orientering til departementene underveis. For øvrig rapporteres det på oppdraget på

ordinær måte gjennom styringsdialog og årsrapport. Departementet kommer tilbake til form på og omfang av og frist for resultatrapportering på tildelingen.

Deloppdrag

En kort beskrivelse av pågående arbeid og skisse til videre arbeid med oppdraget skal sendes departementet innen 1. juni 2023.

Frist for deloppdrag: 1. juni 2023

Ansvarlig avdeling i HOD: FHA

Kap. 714, post 21

Helsedirektoratet tildeles kr. 500 000 i 2023 til oppdrag om skolemåltid over kap. 714.21. Departementet vil komme tilbake til overførte midler fra 2022.

Helse- og omsorgstjenester

TTB2023-24 Reduksjon av fastlegelister - uttrekk

Helsedirektoratet får med dette i oppdrag å utrede alternativer til dagens ordning med tilfeldig uttrekk ved reduksjon av fastlegers lister.

Bakgrunn

I forskrift om fastlegeordningen slås det fast at listereduksjon skal skje ved et tilfeldig uttrekk. Begrunnelsen for tilfeldig uttrekk er blant annet at innbyggeren velger lege og ikke omvendt. En annen begrunnelse er at praksisen sikrer likhet mellom innbyggere og hindrer forskjellsbehandling.

Det er samtidig godt kjent at kontinuitet i lege-pasientforholdet er viktig. Dette gjelder i større grad for innbyggere med omfattende og langvarig behov for legetjenester. Basistilskuddet til fastlegene legges om fra mai 2023. Innbyggere med et antatt større behov for tjenester gir bedre økonomisk uttelling for den enkelte fastlege. Hensikten med omleggingen er å understøtte bedre tjenester for dem som trenger det mest.

Utredning om uttrekk

Gitt omleggingen av basistilskuddet og behovet for kontinuitet i tjenesten for innbyggere med langvarig og omfattende behov, bes direktoratet utrede alternativer til dagens ordning med tilfeldig uttrekk ved reduksjon av fastlegelister. Målsetningen med å gå bort fra tilfeldig uttrekk bør være at de (grupper av) innbyggere som har størst behov for det faste/langvarige lege-pasientforholdet i størst mulig grad skjermes for ufrivillig flytting mellom lister. Det bør tilstrebes en objektivitet i utforming av en ev. ny ordning, som begrenser legenes muligheter for tilpasning og valg av pasienter.

Økonomiske og administrative konsekvenser av alternativene må beskrives, samt behov for endringer i lov og forskrift.

Frist: 15. oktober 2023

Ansvarlig avdeling i HOD: KTA

Utsettelse av TB2023-31 Evaluering av rådgivende enheter for russaker

Det vises til dialog om oppdrag TB2023-31 Evaluering av rådgivende enheter for russaker. I og med at det per i dag så godt som ikke er saker overført fra påtalemyndigheten til de rådgivende enheten, utsettes oppdraget inntil videre. Departementet kommer tilbake til spørsmål om bevilgningen til formålet og ev. gjennomføring av oppdraget.

Med hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Juliane Mekki
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen